

ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ У РЕСПУБЛІЦІ АЗЕРБАЙДЖАН (представлено к. н. держ. упр. Сергієнко Л.В.)

Азербайджан - найбільша з країн Закавказзя. Її площа - 86,6 тис. кв. км, населення - 9 млн. чоловік. Близько двох третин країни займають гори. У 1991 році після розпаду Радянського Союзу Азербайджан здобув незалежність. Сьогодні - це президентська республіка. Столиця Азербайджану – Баку. Офіційна мова - азербайджанська. Грошова одиниця - манат. Релігія - 90% населення сповідує іслам, є також православна і іудейська конфесії. Головним експортним товаром – нафта.

Аналіз моделей державної служби є досить умовним, оскільки державна служба кожної країни поєднує в собі окремі елементи інших моделей державної служби.

Закон Азербайджанської Республіки Про державну службу вступив у силу з дня його публікування – 1 вересня 2001 року. Цей Закон поширюється на службовців, що проходять державну службу в органах виконавчої, законодавчої та судової влади.

Сфера дії законодавства про державну службу

Закон Азербайджанської Республіки Про державну службу поширюється державних службовців, які проходять службу в апаратах виконавчих, законодавчих і судових органах. Дія Закону про державну службу поширюється на державних службовців, які працюють у органах на адміністративних і допоміжних посадах. Дія цього закону не поширюється на Президента Азербайджанської Республіки, членів Парламенту, Прем'єр-міністра та Віце прем'єр-міністра, суддів, Омбудсмана, керівників і заступників керівників центральних органів виконавчої влади, голову, заступників голови та аудиторів Рахункової палати, керівників місцевих органів виконавчої влади, керівників центральних органів виконавчої влади Нахічеванської Автономної Республіки, а також військовослужбовців, працівників установ, підпорядкованим органам виконавчої влади.

Посади державної служби діляться на дві групи:

↙
адміністративні

↘
допоміжні

Питання набору на державну службу, проходження державної служби регулюються Законом Азербайджанської Республіки Про державну службу.

Система управління державною службою

Державна влада Азербайджану ґрунтується на принципі розділення повноважень:

- Міллі Менджліс Азербайджанської Республіки здійснює законодавчі повноваження;
- Виконавча влада належить президенту;
- Суди здійснюють судові повноваження.

Відповідно до положень чинної Конституції законодавча, виконавча та судові гілки влади взаємодіють та є незалежними в межах своїх повноважень.

Кабінет Міністрів є найвищим органом виконавчої влади. Порядок діяльності КМ визначає президент

В Азербайджані державну службу регулюють Конституція та Закон Про державну службу. Крім цього існує приблизно 90 актів законодавства, як первинного, так і вторинного, які регулюють державну службу в різних секторах і сферах.

Основним органом, який відповідає за державну службу є Державний екзаменаційний центр Азербайджанської Республіки.

Неупередженість державної служби

Набір на державну службу проводиться за конкурсом. Конкурс складається з іспитів у формі тестування та співбесіди.

Відповідно до закону Азербайджанської Республіки Про правила етнічної поведінки державних службовців державні службовці можуть бути членами політичних партій. Державним службовцям заборонено створювати структурні підрозділи в цих державних органах. Під час виборів їм також забороняється використовувати своє положення та повноваження на користь кандидатів, політичних партій та блоків політичних партій.

Система категорій рангів

Відповідно до закону Про державну службу залежно від статусу, місця ієрархії та юрисдикції органи поділяються на 6 категорій: вищі органи державної влади та органи віднесені до категорій 1-5. Посади в державних органах розділяють на адміністративні та допоміжні, залежно від функцій, джерела повноважень і способу зайняття посади.

Оцінювання службової діяльності

Службова діяльність державного службовця оцінюється наприкінці кожного року. Метою цього процесу є оцінити виконання державним службовцем своїх обов'язків протягом року, визначити подальший розвиток працівника. Оцінювання проводить безпосередній керівник.

Відповідальність та боротьба з корупцією

Невиконання державним службовцем визначених обов'язків є підставами до таких дисциплінарних стягнень:

1. Догана;
2. Зменшення заробітної плати на суму від 5 до 30 відсотків строком на 1 рік;
3. Переведення на нижче оплачувану посаду в рамках тієї самої категорії;
4. Переведення на посаду нижчої категорії;
5. Пониження рангом;
6. Звільнення з державної служби.

З метою запобігання корупції посадовці зобов'язані подавати таку фінансову інформацію в порядку, визначеному законодавством:

1. Щороку – інформацію про доходи із зазначенням джерела, виду та розміру доходу;
2. Інформацію про майно;
3. Інформацію про банківські депозити, цінні папери та інші фінансові кошти;
4. Інформацію про борг, що перевищує розмір номінальної фінансової одиниці в 5 тисяч разів

Фінансова інформація подається у формі декларації. Посадовці подають декларацію в паперовій формі та несуть особисту відповідальність за достовірність і повноту даних.

Розвиток системи державної служби

Відповідно до змін до Закону Азербайджанської республіки Про державну службу, які було внесено 31 травня 2016 року, скасована атестація державних службовців, а при наборі буде застосовуватися система сертифікації. Кандидат, який успішно склав тестовий іспит, одержує сертифікат, який є дійсний протягом 5 років. З цим сертифікатом особа може претендувати на вакантну посаду державної служби і матиме можливість проходити співбесіду. Сертифікати є різними залежно від посади. До цього конкурс оголошувався лише на посади 5-7 категорій, а тепер на посади 1-категорій.

Список використаних літературних джерел:

1. *Державна служба країн Східного партнерства: результати порівняльного дослідження реформи державної служби / [М. Канавець (кер. авт. колективу), Ю. Лихач , А. Кукуля; за заг. Ред. К. Ващенко]; пер. з англ. І. Белобратова, А. Домаскіна, О. Рачинська, А. Терех, Ю. Федина, - К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2017. – 2-ге видання, доповнене. – 132с.*

ТКАЧУК Вікторія Дмитрівна – студентка 2 курсу Житомирського державного технологічного університету, спеціальність «Публічне управління та адміністрування».